

125 let Musejní společnosti

Založení Musejní společnosti v roce 1884 je asi nejvýznamnějším výročím, které z historie života našeho města letos vzpomínáme. Iniciátorem tohoto významného vlasteneckého aktu byl – jak jinak – advokát dr. Alois Mikyška, dlouholetý starosta města i poslanec říšské rady. Nicméně vedoucí osobností se stal katecheta a vyučující náboženství na zdejším gymnasiu páter Eduard Domlivil. Ten jako předseda vedl společnost až do své smrti v roce 1921. Aktivitu společnosti pomáhali rozvíjet především profesori gymnasia, ale i mnoho dalších občanů z řad inteligence i řemeslníků, takže počet členů dosahoval až 380. Tato aktivita spočívala především ve shromažďování materiálů k minulosti města, které mohly být postupně zpracovávány a vystavovány, jednak mohla vzniknout a v řadě Moravské vlastivědy vyjít v r. 1912 Domlivilova publikace „Okres valašskomeziříčský“. Výsledkem tak byl vznik městského Musea, které našlo své umístění v budově nově postavené spořitelny. Musejní společnost se dokázala prosadit i v nelehkých podmínkách německého protektorátu. Jejím asi nejvýznamnějším činem byla rozhodující zásluha o zakoupení krásenského zámku a parku městem v r. 1943, kdy hrozilo jeho rozparcelování na stavební parcely. To již byla činnost společnosti vedena Milošem Kašílkem, významným národopisným pracovníkem. Únor 1948 přinesl ovšem převratné změny ve společnosti, které vedly k postátnění musejní činnosti i k potlačování nezávislé spolkové činnosti. Museum sice pro sebe získalo krásenský zámek, kde jsou postupně budovány jak depozitáře, tak i prostory pro expozice, ale toto se stává již záležitostí státem provozované profesionální musejní činnosti. Činnost Musejní společnosti je pak výnosem Krajského národního výboru na konci roku 1953 úředně ukončena. Nicméně řada členů se i nadále podílí na musejní práci.

Teprve politické změny po roce 1989 a zejména aktivita významného sběratele a držitele ceny města Jindřicha Janouška umožnily počátkem r. 1991 obnovení Musejní společnosti. Její působnost má však již poněkud jinou náplň, poněvadž existujeme vlastně paralelně vedle státem profesionálně spravovanému museu. Vedle napomáhání při sbírkotvorné činnosti jsou to především pravidelné měsíční schůzky s tématickými přednáškami, publikování textů k historii města či tématické zájezdy do různých oblastí České republiky a okolních států. Na počátku 90. let to byly také dva krásenské jarmarky v prostoru před Muzeem. Poslední významnější akcí byl v r. 2007 seminář ke 100. výročí volby TGM poslancem za tzv. valašská města, jehož se zúčastnili vlastivědní pracovníci z těchto měst. V souvislosti s oslavami 125. výročí letos již proběhl tématický večer „Vzpomínání na bratry Kašílkovy“, na 15. dubna se chystá přednáška ke 125. výročí společnosti a hlavním datem oslav je 23. květen, kdy se v krásenském zámku uskuteční odpoledne i s přidruženým minijarmarkem.

Pavel Dorčák